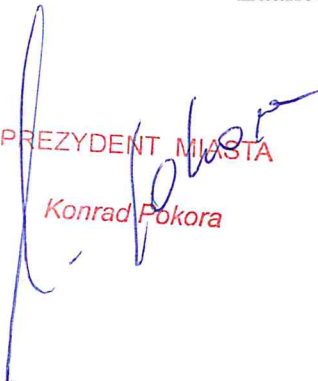

Sprawozdanie z realizacji
„PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2018-2020 DLA MIASTA
ZDUŃSKA WOLA”

za 2020 rok

Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Centrum Opieki Socjalnej
w Zduńskiej Woli
Koordynator Programu Wspierania Rodziny
na lata 2018-2020 dla Miasta Zduńska Wola

Zaakceptował:

PREZYDENT MIASTA
Konrad Pokora

Zduńska Wola, luty 2021

Wstęp.

W ramach Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 dla Miasta Zduńska Wola, zwanego dalej „Programem”, realizowane działania są zadaniami własnymi gminy, których obowiązek realizacji wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.).

Sprawozdanie z realizacji zadań zostało opracowane na podstawie danych przekazanych przez podmioty działające w obszarze wspierania rodziny Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, zwanemu dalej „Ośrodkiem”, który jest koordynatorem realizacji Programu w zakresie zadań w nim ujętych. Zgodnie z zapisami Rozdziału X – Monitorowanie Programu, Dyrektor Ośrodka w terminie do dnia 31 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie, przedkłada je Radzie Miasta Zduńska Wola wraz z przedstawieniem potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny na 2021 rok.

I. Zadania gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

1. opracowanie i realizacja gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
 - 1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - 2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - 3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - 1) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - 2) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 powołanej ustawy, tj. przez rodzinę wspierającą;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 i 3a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie miasta.

Zgodnie z art. 177 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań zleconych gminy należy:

- 1) wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1, rządowego programu wsparcia rodzin z dziećmi;
- 2) realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazywanymi przez wojewodę.

Zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:
 - 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
 - 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
 - 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
 - 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
 - 5) pomocy w integracji rodziny,
 - 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
 - 7) dążeniu do reintegracji rodziny;
2. wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:
 - 1) pracy z rodziną,
 - 2) pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka;
3. wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i z aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

III. Szczegółowy sposób realizacji zadań ujętych w Programie w 2020 roku.

1. Cel szczegółowy: wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Głównym założeniem Programu jest tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny oraz jej prawidłowe funkcjonowanie. Na potrzeby realizacji powyższego celu Ośrodek zatrudnił w 2020 r. 2 asystentów rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Asystenci zostali zatrudnieni na czas nieokreślony, a wynagrodzenie sfinansowano ze środków własnych budżetu Miasta. Łącznie w okresie sprawozdawczym ze wsparcia asystentów rodziny skorzystały 33 rodziny.

Zakres obowiązków asystenta rodziny został wyszczególniony w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W Ośrodku rolą asystenta rodziny była pomoc rodzinie w poprawie jej sytuacji życiowej, nauka prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, a także pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych. Ponadto asystent wspierał aktywność społeczną i zawodową rodziny, motywował jej członków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Do zadań asystenta należało także: motywowanie do udziału

w zajęciach grupowych dla rodziców kształtujących prawidłowe wzorce rodzicielskie i umiejętności psychospołeczne, interwencje w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci. Asystenci przekazywali informacje na temat prawidłowych postaw rodzicielskich, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, uświadamiali rodziców, jaką pełnią rolę wobec dzieci, wskazywali korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców, dostarczali informacje dotyczące sposobów i miejsc spędzania wolnego czasu z dziećmi, prowadzili treningi umiejętności wychowawczych oraz organizacji dnia codziennego, w tym podziału obowiązków między członków rodziny. Asystenci zachęcali rodziców do okazywania dzieciom miłości, motywowali ich do dbałości o edukację i rozwój dziecka, do kontrolowania osiągnięć szkolnych dzieci, pokazywania korzyści z uczęszczania dziecka do szkoły, przedszkola czy żłobka, towarzyszyli w kontaktach z nauczycielami, pedagogami. W razie niepokojących objawów w zachowaniu dziecka motywowali rodziców do zdiagnozowania poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń dysfunkcyjnych dzieci w poradniach psychologiczno-pedagogicznych lub innych poradniach specjalistycznych.

Wzmocnienie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka odbywała się w 2020 r. się poprzez:

- 1) wspieranie rodzin i dzieci przez pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny, współpraca w tym zakresie z placówkami oświatowymi;
- 2) organizowanie zajęć w świetlicach środowiskowych dla dzieci z rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r., Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020 oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2020;
- 4) prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, terapeutycznego, socjalnego, oraz psychopedagogicznego w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzinnych, uruchomienie całodobowej świątecznej pomocy specjalistów, uruchomienie poradnictwa specjalistycznego przez telefon;
- 5) realizację projektów socjalnych o charakterze środowiskowym na rzecz osób i rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- 6) w okresie epidemii COVID-19 rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, Ośrodku oraz instytucjach działających na rzecz rodziny m.in. aplikacji mobilnej „Twój parasol” i „Osobisty plan awaryjny” dla osób doświadczających przemocy domowej z danymi teled adresowymi, apel do szkół z terenu miasta o monitorowanie sytuacji dzieci w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w okresie pandemii, aplikacji na smartfony dla osób w kwarantannie domowej, numerów telefonów dla osób w przypadku sytuacji nagłej wymagającej interwencji pracownika socjalnego poza normalnymi godzinami pracy Ośrodka, o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwie obywatelskim na terenie powiatu zduńskowolskiego;
- 7) doskonalenie kadry z zakresu wspierania rodziny celem tworzenia systemu pomocy dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych poprzez szkolenia;

- 8) spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i działających w jego ramach Grup Roboczych w zakresie wspierania rodzin doświadczających przemocy w rodzinie;
- 9) świadczenie pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania osób w ich środowisku społecznym, wzmocnienie ich aktywności i samodzielności życiowej, reprezentowanie osób niepełnosprawnych w różnych instytucjach;
- 10) współpracę z instytucjami działającymi na rzecz rodzin wymagających wsparcia m. in. z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Zduńskiej Woli, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli, Urzędem Miasta Zduńska Wola, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Strażą Miejską, placówkami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi, Sądem Rejonowym, Prokuraturą Rejonową, placówkami służby zdrowia;
- 11) realizację projektów socjalnych:
 - a) „Mieszkanie bez długu”, którego celem głównym było stworzenie warunków umożliwiających spłatę zadłużenia czynszowego przez osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej,
 - b) „Wspólnymi siłami”, którego celem było wzmocnienie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dzieci oraz wypracowanie rozwiązań służących harmonijnemu funkcjonowaniu rodziny w środowisku lokalnym,
 - c) „Bezpieczny rejon”, który miał na celu wypracowanie wieloaspektowych form współpracy pomiędzy służbami oraz zmobilizowanie mieszkańców do aktywnego włączenia się w działania zmierzające do poprawy swojej sytuacji, a tym samym zwiększenia poczucia bezpieczeństwa we wszystkich sferach życia;
- 12) realizacja projektu zewnętrznego pt. „Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna. Dzięki współpracy w ramach projektu został zaktualizowany Lokalny Koszyk Usług, który zawiera usługi realizowane przez poszczególnych kooperantów uczestniczących w projekcie. W pięciu rodzinach wytypowanych do pracy w ramach modelu prowadzona była systematyczna praca socjalna wraz z zaproszonymi do współpracy specjalistami innych instytucji. Dla pięciu pracowników socjalnych zaangażowanych w realizację projektu odbywały się zajęcia indywidualne z coachem.

Poniższa tabela przedstawia realizatorów działań podejmowanych w 2020 r. w zakresie wspierania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Tabela 1. Dane dotyczące działań wspierających rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Działanie	Realizator	Wskaźniki	Źródła finansowania
Wspieranie rodzin i dzieci przez: - pracownika socjalnego, - psychologa, - asystenta rodziny	Ośrodek	339 rodzin 116 osób 33 rodziny	środki własne Miasta Zduńska Wola
Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, Działalność Grup Roboczych	Ośrodek	2 spotkania 148 spotkania	środki własne Miasta Zduńska Wola
Indywidualne poradnictwo: - psychologiczne, - prawne, - socjalne, - terapeutyczne	Ośrodek	284 porady 250 porad 188 porad 202 porady	środki własne Miasta Zduńska Wola
Prowadzenie oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach środowiskowych	Ośrodek	30 dzieci	środki własne Miasta Zduńska Wola
Prowadzenie rodzinnej integracji, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny	Ośrodek	3 projekty socjalne 1 projekt zewnętrzny	środki własne Miasta Zduńska Wola Regionalne Centrum Polityki Społecznej

<p>Doskonalenie współpracy pomiędzy poszczególnymi podmiotami prowadzącymi pracę z dzieckiem i rodziną</p>	<p>Urząd Miasta Zduńska Wola, Ośrodek, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zduńskiej Woli, podmioty lecznicze, placówki oświatowe z terenu Miasta Zduńska Wola</p>	<p>339 rodzin</p>	<p>środki własne Miasta Zduńska Wola</p>
<p>Aktywizowanie środowiska lokalnego w zakresie inicjowania i promowania form wspierania rodziny</p>	<p>Ośrodek, TBS „Złotnicki” spółka z o.o.</p>	<p>Projekt socjalny „Mieszkanie bez długu”</p>	<p>środki własne Miasta Zduńska Wola</p>
	<p>Ośrodek, PCPR, Dom Dziecka w Wojślawicach, placówki oświatowe, podmioty lecznicze</p>	<p>Projekt socjalny „Wspólnymi siłami”</p>	
	<p>Ośrodek, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska</p>	<p>Projekt „Bezpieczny rejon”</p>	

Placówki oświatowe inicjowały różne formy wspierania rodziny i realizowały następujące działania:

- 1) pomoc specjalistyczną w formie porad i konsultacji realizowanych przez psychologa, terapeutę pedagogicznego, logopedę;
- 2) programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży m.in.: „Śnieżnobiały uśmiech”, „Trzymaj formę”, „Zadbaj o swoje płuca”, „Bieg po zdrowie”, „Bezpieczne dziecko w sieci”, „Przyjaciele Zippiego”, „Trening Zastępowania Agresji”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, Program Szkoły Myślenia Pozytywnego, „Jaś i Małgosia na tropie”, „Dopalaczom mówimy STOP”, „Unplugged”, „Dobra komunikacja sposobem na rozwiązanie problemów”, „Radzenie sobie w sytuacjach trudnych”, „10 zasad zachowania na TEAMS”, „Jak pomagać sobie i innym w trudnych czasach”, „Jak zadbać o zdrowie w okresie izolacji pandemicznej”, „Zdrowo się odżywiamy i o higienę jamy ustnej dbamy”, „Mamo, Tato

- wolę wodę”, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, „Zdrowe zęby mam, bo o nie dbam”, „Jem zdrowo i kolorowo”, „Mówię ładnie i poprawnie”, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- 3) udział w „Programie dla szkół” realizowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa dotyczący dostarczania owoców, warzyw i przetworów mlecznych;
 - 4) udział w projekcie „Rok Relacji w Edukacji” promującego budowanie dobrych relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej;
 - 5) organizację kampanii, szkoleń, prelekcji, warsztatów dla rodzin m.in.: warsztatów kulinarnych dla dzieci, pogadanek dla rodziców dot. cyberprzemocy, „Apteczka skarbów – jak leczyć rany duszy?”, lekcje z emocjami;
 - 6) organizacja i udział w szkoleniach mających na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się wspieraniem rodzin np. udział nauczycieli w szkoleniach „Komunikacja bez przemocy”, „Mediacje w szkole”, Akademia Liderów Rodzin, Profilaktyka uzależnień behawioralnych, „Edukacja zdrowotna w szkole”, Trening Umiejętności Społecznych, Relacje w szkole-droga od „jakoś” do „jakość” i webinarium, III Maraton Szkoleniowy Aleksandry Skirgiełło na temat potrzeb emocjonalno-społecznych uczniów, udział w Ogólnopolskiej Konferencji „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem”, „Przedszkolak w sieci, czyli jak od małego kształtować odpowiedzialne postawy online”;
 - 7) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
 - 8) mobilizowanie rodziców do korzystania z warsztatów umiejętności wychowawczych;
 - 9) monitorowanie zjawisk stanowiących zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania rodzin;
 - 10) prowadzenie w ramach udzielania pomocy rodzinom w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ścisłej współpracy z rodzicami biorącymi udział w procesie wychowania i kształcenia dzieci, angażowano rodziców do udziału w życiu placówki (eventy profilaktyczne, pedagogizacja rodziców na wywiadówkach szkolnych, grupy wsparcia dla rodziców uczniów niepełnosprawnych, indywidualne poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne oraz zawodowe;
 - 11) stworzenie i aktualizacja spójnej informacji o ofercie specjalistycznych form wsparcia;
 - 12) organizowanie zajęć dla uczniów z problemami dydaktycznymi i wychowawczymi;
 - 13) kontynuowanie projektu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 „Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności w Publicznych Przedszkolach Miasta Zduńska Wola”;
 - 14) kontynuowanie udziału w programie adaptacyjnym „Będę przedszkolakiem” skierowanym do dzieci i ich rodziców, którego celem jest współpraca przedszkola i domu rodzinnego, ukierunkowana na pomoc w pokonywaniu obaw i stresów związanych z przekroczeniem progu przedszkolnego;
 - 15) podejmowanie pracy z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym, analizowanie sytuacji rodzinnej dziecka, udzielanie pomocy, współpraca z asystentami rodziny, kuratorami, wychowawcami, pracownikami socjalnymi;
 - 16) prowadzenie konsultacji i poradnictwa dla rodziców, opiekunów i uczniów;

- 17) współpraca z Ośrodkiem, Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;
- 18) organizowanie i udział w akcjach charytatywnych, współpraca z organizacjami pozarządowymi;
- 19) organizowanie prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców rozwijających umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, grupy wsparcia dla rodziców uczniów niepełnosprawnych;
- 20) typowanie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych do udziału w wycieczkach letnich refundowanym przez Kuratorium Oświaty;
- 21) wspieranie promocji pozytywnych wzorców zachowań poprzez organizowanie zajęć, imprez, spotkań ukierunkowanych na wspieranie i prawidłowy rozwój oraz postawę społeczną dzieci i młodzieży;
- 22) promowanie wsparcia w ramach Miejskiej Karty Rodziny.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna realizowała następujące zadania:

1. zajęcia edukacyjno-profilaktyczne pn. „Zdrowy styl życia – profilaktyka uzależnień” dla uczniów Szkół Podstawowych: SP Nr 10 – 17 osób, SP Nr 6 – 26 osób, SP Nr 12 – 19 osób, SP Nr 13 – 16 osób oraz zajęcia edukacyjno-profilaktyczne pn. „Kształtowanie kompetencji społecznych” dla uczniów Szkół Podstawowych: SP Nr 10 – 35 osób, SP Nr 11 – 42 osoby, SP Nr 5 – 21 osób, SP Nr 7 – 17 osób, SP Nr 6 – 10 osób;
2. zajęcia edukacyjno-profilaktyczne dla rodziców: pn. „Kształtowanie odporności emocjonalnej dzieci” dla SP Nr 6 – 7 oraz SP Nr 2 – 10, pn. „Stymulowanie rozwoju dziecka” dla Publicznego Przedszkola Nr 3 – 15, PP Nr 7 – 25, PP Nr 5 – 5, SP Nr 5 – 48, SP Nr 12 – 45, SP Nr 7 – 13, pn. „Trudny nastolatek” dla SP Nr 2 – 20, pn. „Szkoła dla rodziców” – 10 spotkań, grupa 13 osobowa;
3. zajęcia edukacyjno-profilaktyczne dla nauczycieli pn. „Sieć współpracy psychologów” - spotkanie dla 6 osób, pn. „Grupa wsparcia pedagogów szkolnych” – 16 zgłoszeń, pn. „Internet TAK, uzależnienie NIE” – bibliotekarze - 14 osób;
4. udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, udział w projekcie „Koopercje 3 D model wielosektorowej współpracy na rzecz osób i rodzin”;
5. zajęcia interwencyjne pn. „Rozwijanie kompetencji społecznych; emocje i konflikty – jak sobie z nimi radzić?” dla uczniów klasy II Szkoły Podstawowej Nr 10, obserwacja psychologiczna uczniów w Szkole Podstawowej Nr 13;
6. konsultacje telefoniczne z dyrektorami, pedagogami, zamieszczanie na stronie internetowej pomocniczych artykułów np.: „Wspieranie dzieci podczas epidemii”, „List do uczniów klasy VIII od doradcy zawodowego”, „Stres, niepewność, co dalej”, „Bezpieczeństwo w trakcie wakacji”.

2. Cel szczegółowy: praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych

Bardzo ważnym elementem wspierania rodziny w sytuacjach kryzysowych jest kompleksowa pomoc, którą Ośrodek realizował w 2020 r. poprzez:

- 1) poradnictwo w zakresie pomocy:

- psychologicznej m.in. poradnictwo indywidualne, oddziaływania terapeutyczne, konsultacje, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczej rodziny,
 - prawnej m.in.: formułowanie pism urzędowych i pozwów o alimenty, porady prawne,
 - pomocy socjalnej m.in. udzielanie kompleksowej informacji o możliwości uzyskania wsparcia, indywidualny kontakt z osobami potrzebującymi pomocy;
- 2) pracę socjalną świadczoną przez pracowników socjalnych na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin w ich środowisku społecznym, w tym stała współpraca z asystentami rodziny;
 - 3) udzielanie informacji, edukowanie w zakresie przemocy w rodzinie, m. in. w placówkach służby zdrowia, instytucjach publicznych, placówkach oświatowych;
 - 4) prowadzenie Świetlicy środowiskowej Zduńskowolskie Centrum Integracji w Zduńskiej Woli Pl. Wolności 26. Placówka posiada 30 miejsc, przeznaczonych dla dzieci od pierwszej klasy szkoły podstawowej do pierwszej klasy szkoły ponadpodstawowej, zamieszkujących na terenie miasta Zduńska Wola. Świetlica oferowała następujące formy pracy z dziećmi: codzienne odrabianie lekcji, gry stolikowe, zajęcia manualne: plastyczne, techniczne, gry i zabawy edukacyjne obejmujące m.in. zachowanie bezpiecznych i higienicznych warunków w zakresie zapobiegania zakażeniem wirusa Covid-19, nauką samodzielności i czynności związanych z samoobsługą (dbanie o higienę osobistą), zajęciami edukacyjnymi z zakresu wykonywania świec ozdobnych i mydeł pachnących z firmą zewnętrzną „ATOM”. Organizowano indywidualne spotkania z psychologiem dla dzieci i rodziców;
 - 5) podejmowanie działań integrujących i wspierających rodziny w ramach projektów socjalnych: „Wspólnymi siłami”, „Mieszkanie bez długu”, „Bezpieczny rejon”;
 - 6) prowadzenie monitoringu rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej;
 - 7) propagowanie informacji o działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie, rodzajach przemocy, formach pomocy świadczonej na rzecz osób doświadczających przemocy lub zagrożonych stosowaniem przemocy, aplikacji mobilnej „Twój parasol” i „Osobisty plan awaryjny” dla osób doświadczających przemocy domowej z danymi teleadresowymi, apel do szkół z terenu miasta o monitorowanie sytuacji dzieci w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w okresie pandemii, uruchomienie zdalnej pomocy specjalistycznej.

Tabela 2 Dane dotyczące realizowanych działań w celu zapobiegania sytuacji kryzysowej

Działanie	Realizator	Wskaźniki	Źródła finansowania
Analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie	Ośrodek	339 rodzin	środki własne Miasta Zduńska Wola
Konsultacje i poradnictwo	Ośrodek	339 rodzin	środki własne Miasta Zduńska Wola
Rodzinna integracja, terapia i mediacje	Ośrodek	33 osoby	środki własne Miasta Zduńska Wola

Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie	Ośrodek	339 rodzin	środki własne Miasta Zduńska Wola
---	---------	------------	-----------------------------------

W roku 2020 r. Ośrodek systematycznie składał sprawozdania z przebiegu pracy z rodziną zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w związku z ograniczeniem władzy rodzicielskiej w przypadku 82 rodzin.

Urząd Miasta Zduńska Wola w 2020 r. podejmował działania na rzecz dzieci i rodzin pochodzących z grup ryzyka lub rodzin, w których występuje problem uzależnień czy przemocy, poprzez objęcie dzieci oddziaływaniami opiekuńczo-wychowawczymi w 2 placówkach wsparcia dziennego prowadzonymi jako świetlice środowiskowe w formie opiekuńczej przez następujące podmioty:

- Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” - Świetlica Środowiskowa „Trampolina”,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli - Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji.

W ramach otwartego konkursu ofert Miasto Zduńska Wola przekazało ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r. dotację celową w wysokości 65 000 zł Zgromadzeniu Zakonnemu Małe Dzieło Boskiej Opatrzności „Orioniści” - Świetlica Środowiskowa „Trampolina” na prowadzenie świetlicy środowiskowej w formie opiekuńczej. Świetlica objęła pomocą 30 dzieci.

Miasto finansowało placówkę wsparcia dziennego pn. „Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji”, prowadzoną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli. Ze środków Programu w 2020 r. przeznaczono 113 000 zł na jej funkcjonowanie. Świetlica zapewniała opiekę dla 30 dzieci przez cały rok, z wyłączeniem świąt.

Ww. podmioty prowadzące placówki wsparcia dziennego w formie świetlicy środowiskowej:

- realizowały zadania wspomagające rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem,
- realizowały zadania z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zdrowia w formie warsztatów, zajęć profilaktyczno-edukacyjnych,
- prowadziły zajęcia podejmujące zagadnienia agresji, samoakceptacji, współpracy w grupie,
- prowadziły zajęcia służące rozwijaniu zainteresowań: komputerowe, plastyczne, kulinarne, sportowe, teatralne, kulturalne (kino, teatr),
- organizowały wycieczki krajoznawcze, gry i zabawy,
- wspierały podopiecznych w nauce, służyły pomocą w odrabianiu prac domowych,
- organizowały uroczystości.

60 dzieci w świetlicach środowiskowych miało zapewnione dożywianie.

W szkołach podstawowych, przedszkolach publicznych były realizowane programy profilaktyczne finansowane przez Miasto Zduńska Wola, w tym rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro

ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, tj.:

- 1) „Przyjaciele Zippiego” - program promocji zdrowia psychicznego dla dzieci w wieku 5-8 lat, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci, uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. Programem objęto 50 dzieci w przedszkolach, 173 uczniów szkół podstawowych, 223 rodziców. Program realizowało 8 nauczycieli;
- 2) 1 edycję 2-godzinnego programu profilaktycznego „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”, rekomendowanego przez Ministerstwo Zdrowia oraz Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Warsztatami objęto 19 uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych z terenu miasta Zduńska Wola. Celem programu było dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenie ostrożności i zmniejszenie otwartości na kontakty z tymi produktami. Program porusza również tematykę najczęściej używanych substancji psychoaktywnych takich jak alkohol, nikotyna, amfetamina, marihuana;
- 3) 3 edycje 2-godzinnego programu „Debata” rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Ośrodek Rozwoju Edukacji.
W warsztatach uczestniczyło 73 uczniów. Program „Debata” ma za zadanie opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród młodzieży, uświadamia zagrożenia wynikające z korzystania ze środków psychoaktywnych;
- 4) 6-edycji 2-godzinnego programu profilaktycznego „Cukierki” przeznaczonego dla uczniów klas I-III. Jest to program wczesnej profilaktyki uzależnień, przemocy i rozwijania umiejętności życiowych uczniów. Program przybliży uczniom podstawowe informacje na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, kształtuje umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi, uczy postawy dystansu w relacjach z osobami nieznanymi oraz współpracy, jako formy zapobiegającej zachowaniom agresywnym. W warsztatach uczestniczyło 121 uczniów;
- 5) 2 edycje 2-godzinnego programu profilaktycznego „Zrozumieć agresję” dla 27 uczniów klas IV-VI w zakresie m.in. zdolności rozpoznawania i kontrolowania emocji, podejmowania przemyślanych decyzji oraz rozładowania złości i gniewu;
- 6) 1 edycję 2-godzinnego programu profilaktycznego „Tolerancja wobec inności” dla 15 uczniów klas VI-VIII dotyczący funkcjonowania stereotypów w społeczeństwie, uczący tolerancji i zrozumienia dla „inności”;
- 7) 1 edycję 12-godzinnego programu „Unplugged” rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. W warsztatach uczestniczyło 130 uczniów.

W 6 przedszkolach publicznych zostały wystawione profilaktyczne spektakle teatralne o następującej tematyce: „Kto w bibliotece gości i kradnie mądrości”, „Baśń dla małych łakomczuszków – tajemnica zdrowych brzuszków”, „Ekologia z Alicją, Królikiem i Kapelusznikiem”.

Miasto zorganizowało dla uczniów klas I-III i IV-VIII z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami emocjonalnymi, pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, z problemami uzależnień zajęcia profilaktyczne z elementami socjoterapii prowadzone przez socjoterapeutę-psychologa (Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1 w Zduńskiej Woli, okres styczeń-czerwiec i wrzesień-grudzień 2020 r.). Socjoterapeuta objął pomocą 29 uczniów i ich rodziców. Uczniowie uczyli się budowania wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa, eliminowania zachowań agresywnych, współdziałania w grupie, rozwiązywania konfliktów bez stosowania agresji, wzmocnienia więzi rodzinnych, wyrabiania postaw asertywnych, wypracowywania norm akceptowanych przez środowisko, wzmocnienia poczucia własnej wartości, promowania zdrowego stylu życia, umiejętności komunikowania się, nawiązywania kontaktów z otoczeniem. Zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone były w oparciu o programy profilaktyczne takie jak m.in. „W blasku wschodzącego słońca”, „Spójrz inaczej”, „Trening zastępowania agresji”, „Przyjaciele Zippiego”. „Gry i zabawy interaktywne”, „Gry i zabawy na dobry klimat w grupie”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli wspierało w roku ubiegłym rodziny zastępcze zamieszkujące powiat zduńskowolski. Na dzień 31.12.2020 r. funkcjonowało ogółem 71 rodzin zastępczych, w których wychowywało się ogółem 101 dzieci. Miasto Zduńska Wola zamieszkiwały 54 rodziny zastępcze. W 2020 r. udzielano poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego i socjalnego swoim podopiecznym tj. rodzinom zastępczym, dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych, usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i placówek, a także innym osobom, które zgłaszały się po pomoc i wsparcie.

Od 1.10.2018 r. instytucja realizuje projekt pn. „Rodzinka jest dobra na wszystko” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, termin zakończenia projektu to 29.12.2021 r. Uczestnikami są dzieci wychowujące się w pieczy zastępczej (tj. w rodzinach zastępczych oraz w Domu Dziecka w Wojsławicach), rodziny zastępcze, pracownicy Domu Dziecka i PCPR, opiekunowie prawni, osoby bliskie dziecku, osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, małżonkowie rodziców zastępczych oraz rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W projekcie bierze udział 30 rodzin zastępczych i jeden rodzinny dom dziecka. Liczba uczestników na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 221 osób. W ramach projektu zatrudniono: 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologa, pracownika socjalnego, aspiranta pracy socjalnej, prawnika, zorganizowano grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, opiekunów prawnych, osób bliskich i rodziców biologicznych (spotkania raz w miesiącu w siedzibie PCPR oraz online z powodu epidemii COVID-19 prowadzone przez lidera). Wychowankowie pieczy zastępczej w roku szkolnym 2020/2021 mają zapewnioną pomoc w nauce w formie korepetycji w miejscu zamieszkania dziecka z maksymalnie 2 wybranych przez siebie przedmiotów po 1 godzinie zegarowej z wybranego przedmiotu. W okresie 15-19.01.2020 r. odbył się wyjazd terapeutyczny dla uczestników projektu do Ochotnicy Dolnej, w którym wzięło udział 68 osób, w tym kadra PCPR i Domu Dziecka w Wojsławicach. Podczas wyjazdu zorganizowano zajęcia rekreacyjne, naukę jazdy na nartach oraz wycieczki i zajęcia terapeutyczne - oddzielnie dla dorosłych oraz dzieci

i młodzieży. Zajęcia dla młodszej grupy obejmowały m.in. zajęcia integracyjne dotyczące emocji (jak panować nad emocjami, jak rozpoznawać emocje, drama, zajęcia z muzyką, omawianie poszczególnych emocji, techniki plastyczne, mocne strony – talenty, sukcesy, budowanie poczucia własnej wartości, prezentacja własnej osoby; agresja i autoagresja – omawianie sytuacji agresywnych, wskazywanie sposobów na radzenie sobie ze stresem, sposoby rozładowania stresu, aktywność fizyczna jako sposób na stres, ćwiczenia rozluźniające). Dla dorosłych – zajęcia integracyjne: umiejętność słuchania – komunikacja dziecko – rodzic, sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych, zabawy ruchowe, sposoby spędzania czasu wolnego z dzieckiem; trudne aspekty rodzicielstwa oraz sposób ich rozwiązywania – wymiana doświadczeń, omawianie sytuacji, dyskusja na wybrane tematy, sposoby rozwiązywania konfliktów; motywacja–wspieranie w roli rodzica, motywowanie do zmian i rozwoju – docenianie osiągnięć dziecka, motywowanie, wspieranie nie wręczanie; więź emocjonalna – ochrona przed zagrożeniami, znaczenie norm i wymagań w rozwoju dziecka, przykładowe zabawy rodzic i dziecko, wskazywania sposobów nawiązania bliskiej więzi z dzieckiem.

W okresie wakacyjnym odbył się 7 – dniowy wyjazd terapeutyczny (termin 13-19.08.2020 r., 62 uczestników). Podczas pobytu zapewniono zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych. Tematyka zajęć obejmowała m.in. zajęcia integracyjne: potrzeby w życiu człowieka i ich ważność, dbałość o potrzeby; budowanie relacji z otoczeniem – uważność na siebie i otoczenie, mocne i słabe strony, budowanie i dbałość o relacje; rozpoznawanie i wyrażanie uczuć – ABC emocji, nauka rozpoznawania i komunikowania własnych emocji, sposoby na rozładowanie negatywnych emocji, praca ze stresem; komunikacja – aktywne słuchanie, komunikacja werbalna i niewerbalna, mowa ciała, kształcenie umiejętności współpracy i komunikacji; konflikty – rodzaje konfliktów, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, konsekwencje własnych zachowań; współpraca i współdziałanie w grupie – zabawy i ćwiczenia. Dla dorosłych przeprowadzono zajęcia integracyjne tj.: wybrane elementy metody samoregulacji SELF-Reg – ćwiczenia rozpoznawania samoregulacji i samokontroli, regulacja pobudzenia „To nie siły nam trzeba, ale wewnętrznego spokoju”; zarys teorii więzi – mini wykład i ćwiczenia; dobra komunikacja, Dialog Motywujący oparty na aktywnym słuchaniu i budowaniu poczucia bycia zrozumiałym; mini wykład nt. rodzajów odzwierciedlenia, praktyczne zastosowanie, ćwiczenia; dowartościowanie – ćwiczenia – praca na własnych zasobach; zachowanie konfliktowe i ich konstruktywne rozwiązywanie – ćwiczenia, mini wykłady.

Natomiast dzieci z rodzin zastępczych i Domu Dziecka mające wady postawy i problemy z kręgosłupem oraz wady postawy objęto w roku ubiegłym w ramach projektu pn. „Rodzinka jest dobra na wszystko” pomocą fizjoterapeuty w formie indywidualnych zajęć fizjoterapeutycznych w miejscu zamieszkania dziecka.

W dniu 6.08.2020 r. pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Powiatem Zduńskowolskim reprezentowanym przez Wicestarostę Powiatu Zduńskowolskiego i Dyrektora PCPR w Zduńskiej Woli została zawarta umowa w ramach Projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w ramach Programu Operacyjnego

Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 Działanie 2.8 Rozwój usług świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. Na realizację otrzymano środki finansowe w łącznej wysokości 346 010,00 zł. Bezpośrednim realizatorem projektu było PCPR. Termin zakończenia został określony do dnia 31.12.2020 r., zgodnie z aneksem Nr 2 z dnia 24.11.2020 r. do ww. Umowy. Ostatecznie wydatkowano środki w wysokości 299 845,54 zł. Głównym celem Projektu było zapobieganie i ograniczenie negatywnych skutków wystąpienia COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej – rodzinnej i instytucjonalnej. Celem szczegółowym było wsparcie dzieci, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz wychowanków i kadry Domu Dziecka w sytuacji zagrożenia epidemią poprzez:

1. zakup wyposażenia na cele realizowania zadań w trybie zdalnego nauczania,
2. zakup środków ochrony indywidualnej i wyposażenia do bezpośredniej walki z epidemią,
3. zakup wyposażenia do organizacji miejsc kwarantanny/izolacji dzieci z pieczy zastępczej. Środki przeznaczono przede wszystkim na zakup sprzętu komputerowego audiowizualnego i oprogramowania dla dzieci i młodzieży, przebywającej w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej.

Ogółem objęto wsparciem w ramach ww. Projektu 71 rodzinnych podmiotów pieczy rodzinnej tj. rodziny zastępcze i rodzinny dom dziecka oraz jeden podmiot pieczy instytucjonalnej.

Dla nowopowstałych rodzin zastępczych PCPR zorganizowało 30-godzinne szkolenie w wersji online z uwagi na epidemię COVID-19. Zakres tematyczny obejmował zagadnienia z zakresu: prawa rodzinnego oraz prawa dziecka, wybranych elementów przepisów prawnych związanych z pieczą zastępczą, specyfiką pieczy zastępczej, efektywnej komunikacji interpersonalnej, komunikacji z dzieckiem, przemocy wobec dziecka w środowisku rodzinnym, wpływu sytuacji kryzysowych i traumatycznych na zachowanie i rozwój dziecka, metod wsparcia i pomocy, straty i żałoby po stracie, zaburzeń więzi u dzieci przebywających w pieczy zastępczej, postraumatycznych zaburzeń rozwoju jako konsekwencji traumy relacyjnej i zaburzeń przywiązania, wspomagania rozwoju dziecka z zaburzeniami FASD, nadpobudliwości i zaburzeń integracji sensorycznej.

Rodziny zastępcze oraz rodzice biologiczni biorący udział w projekcie pt. „Rodzinka jest dobra na wszystko” w roku 2020 uczestniczyły w spotkaniach grup wsparcia, podczas których poruszane były tematy z zakresu opieki i wychowania. Podczas wyjazdów terapeutycznych dla rodziców zastępczych odbywały się zajęcia terapeutyczne ze specjalistami z zakresu opieki i wychowania dzieci.

W okresie wakacyjnym na wniosek Kuratorium Oświaty w Sieradzu wytypowano 8 dzieci chętnych do udziału w bezpłatnych koloniach wychowujących się w rodzinach zastępczych oraz dzieci biologicznych rodziców zastępczych. Wypoczynek odbył się w okresie 18-31.07.2020 r. w miejscowości Zawoja.

W maju 2020 r. PCPR ogłosiło konkurs fotograficzny pn. „Obraz w chmurach” dla

uczniów szkół podstawowych powiatu zduńskowolskiego, mający na celu pobudzenie u dzieci i młodzieży kreatywności, rozwijanie umiejętności obserwacji przyrody i jej dokumentowania, prezentację twórczości w dziedzinie fotografii, rozwijanie twórczej wyobraźni, rozpowszechnianie idei fotografowania jako aktywnej formy spędzania czasu wolnego.

W dniu 3.10.2020 r. odbyła się czwarta edycja Niebieskiego Pikniku pod hasłem „Kręci mnie bezpieczeństwo”. Organizatorami imprezy plenerowej była Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli. Miała ona charakter otwarty i dotyczyła bezpieczeństwa na drodze, w codziennym życiu oraz integracji rodzin. Uczestnicy wydarzenia mieli możliwość skorzystania z symulatora dachowania i zderzenia czołowego oraz zakładając narkolepsje lub alkoholowe mogli przekonać się jak zachowuje się organizm pod wpływem używek. Najmłodszy mieli możliwość wzięcia udziału w konkursie plastycznym, obejrzenia wnętrza m.in. radiowozu policyjnego, strażackiego wozu bojowego. Duże zainteresowanie wzbudziły motocykliści z grupy APC Moto – Pasja. Udostępniono punkt, w którym dzielnicowi wraz z pracownikami PCPR udzielali informacji, porad oraz rozdawali ulotki i informatory z zakresu przemocy i form pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej, promowano rodzicielstwo zastępcze. Osoby zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny zastępczej mogły zasięgnąć informacji, jakie wymogi muszą spełniać kandydaci na rodzinę zastępczą.

Placówki oświatowe w ramach zapobiegania sytuacjom kryzysowym:

- 1) prowadziły konsultacje ze specjalistami: logopedą, psychologiem i pedagogiem specjalnym, lekarzem, pielęgniarką, kuratorem, współpracowały z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Komendą Powiatową Policji, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Strażą Miejską, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- 2) współpracowały z ośrodkami pomocy społecznej w celu zapewnienia dzieciom gorącego posiłku;
- 3) wspierały rodziny w działaniach na rzecz edukacji i rozwoju dziecka – pomoc psychologiczno-pedagogiczna, zapewniały wsparcie w postaci zwiększonej opieki (pomoc nauczyciela), dostosowały sale do zajęć do pracy z dzieckiem z orzeczoną stopniem niepełnosprawności;
- 4) realizowały programy profilaktyczne i zdrowotne dla dzieci i uczniów z zakresu zdrowego żywienia i edukacyjne;
- 5) zapewniały pomoc psychologiczną poprzez rozmowę i terapię z powodu następujących problemów: braku umiejętności opanowania emocji, niskiego poczucia własnej wartości, braku umiejętności i chęci funkcjonowania w grupie rówieśniczej, nieumiejętności inicjowania kontaktów z rówieśnikami, wybuchów agresji, niskiego zasobu słownictwa nadmiernego korzystania z gier komputerowych, poczucia odrzucenia i osamotnienia, problemów z konstruktywnym radzeniem sobie ze stresem w sytuacjach trudnych dla dziecka, zachowań opozycyjno-buntowniczych, nadmiernej troski rodzicielskiej nie dającej dziecku możliwości samodzielnego funkcjonowania prowadzącej do braku zaradności i poczucia obowiązku u dziecka, kłótni i zachowań agresywnych między rodzeństwem mających wpływ na funkcjonowanie całej rodziny, niewłaściwej komunikacji między dzieckiem a rodzicami, przerzucania wychowania dziecka na szkołę

- i nauczycieli, osobistych problemów rodziców i nieumiejętności ich rozwiązania rzutujących na samopoczucie dziecka (dyżury psychologa, pedagoga, informowanie rodziców o instytucjach działających na rzecz pomocy rodzinie, ulotki, plakaty);
- 6) realizowały z rodzicami spotkania dot. m.in. rozwijania umiejętności wychowawczych i opiekuńczych, rozwiązywania problemów edukacyjno-wychowawczych i związanych z niedostosowaniem społecznym dzieci;
 - 7) prowadziły działania interwencyjne w przypadkach niewydolności wychowawczej, zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

3. Cel szczegółowy: zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie

W ramach realizowanych w 2020 roku działań mających zapewnić bezpieczeństwo dziecku i rodzinie, we współpracy z Urzędem Miasta Zduńska Wola Ośrodek podejmował następujące działania:

- 1) zapewniono wsparcie finansowe i rzeczowe rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej;
- 2) sfinansowano wynagrodzenie 2 asystentów rodziny;
- 3) współfinansowano pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 4) współfinansowano pobyt dzieci w pieczy zastępczej;
- 5) finansowano dożywianie dzieci i młodzieży w trakcie nauki w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- 6) organizowano i finansowano działania opiekuńczo-wychowawcze w Świetlicy środowiskowej Zduńskowolskie Centrum Integracji.

Tabela 3 Dane dotyczące rodzin objętych ww. działaniami

Działanie	Realizator	Wskaźniki	Źródła finansowania
Zapewnienie wsparcia finansowego, rzeczowego i w naturze rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Ośrodek	339 rodzin	środki własne Miasta Zduńska Wola
Organizowanie i finansowanie dożywiania dla dzieci i młodzieży w trakcie nauki i w trakcie zajęć pozalekcyjnych	Ośrodek	296 dzieci	środki własne Miasta Zduńska Wola, dotacja celowa
Organizowanie i finansowanie czasu wolnego w świetlicach środowiskowych	Ośrodek	30 dzieci	środki własne Miasta Zduńska Wola
Finansowanie asystenta rodziny	Ośrodek	2 asystentów	środki własne Miasta Zduńska Wola
Współfinansowanie pobytu dzieci z terenu Miasta w rodzinach zastępczych	Ośrodek	51 dzieci	środki własne Miasta Zduńska Wola, środki zewnętrzne - powiat

Współfinansowanie pobytu dzieci z terenu Miasta w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	Ośrodek	10 dzieci	środki własne Miasta Zduńska Wola, środki zewnętrzne-powiat
---	---------	-----------	---

W 2020 r. prowadzona była działalność informacyjna na rzecz mieszkańców miasta w zakresie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w podmiotach realizujących zadania w przedmiocie rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy w rodzinie. Informacje te zamieszczono na tablicach informacyjnych Urzędu Miasta Zduńska Wola i stronie internetowej Miasta Zduńska Wola. Opublikowany został na stronie internetowej Miasta Zduńska Wola wykaz placówek udzielających pomocy w województwie łódzkim w zakresie: tymczasowego schronienia, specjalistycznego poradnictwa, pomocy psychologiczno-terapeutycznej i korekcyjno-edukacyjnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie, pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Dla zapewnienia skuteczności działań Urząd Miasta prowadził działalność informacyjną na rzecz mieszkańców miasta w zakresie specjalistycznego poradnictwa, pomocy psychologiczno-terapeutycznej i korekcyjno-edukacyjnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie, pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie. Informacje te zamieszczane były na tablicach informacyjnych i stronie internetowej Miasta Zduńska Wola pod adresem: <https://www.zdunskawola.pl/pl/menu-mieszkancy/pomoc-spoeczna/pomoc-i-poradnictwo-specjalstyczne>.

W siedzibie PCPR w roku ubiegłym odbywały się posiedzenia dotyczące oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, niestety z uwagi na epidemię nieregularnie. Na posiedzenia, które się odbyły zapraszani byli: przedstawiciele ośrodka adopcyjnego, asystenci rodziny lub pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej, rodziny zastępcze, pedagodzy szkolni, wychowawcy, rodzice biologiczni, kuratorzy sądowi oraz dzielnicowi. Celem posiedzeń było m.in. dokonanie oceny w zakresie możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, określania kierunków udzielania pomocy rodzinie zastępczej i biologicznej, wspólne poszukiwanie rozwiązań problemów, trudności. Ponadto w ciągu roku w zależności od potrzeb utrzymywano bezpośrednie kontakty z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny. W ramach realizacji projektu pt. „Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna pracownicy brali udział w szkoleniach w ramach ww. projektu oraz w spotkaniach Zadaniowego Zespołu Kooperacyjnego w siedzibie MOPSCOS, których celem było dokonywanie oceny sytuacji rodzin wytypowanych do pracy w ramach projektu, wyznaczenie celów działania i zadań w odniesieniu do sytuacji, ustalenie planu działań, podzielenie zadań pomiędzy członkami ZZK.

PCPR opracowało ulotkę informacyjną dotyczącą działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej wraz z danymi teleadresowymi wszystkich instytucji działających w powiecie zduńskowolskim na rzecz osób poszukujących specjalistycznej pomocy.

IV. Potrzeby w zakresie wspierania rodziny na 2021 rok

Na podstawie rozeznania potrzeb na 2021 r. w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje się wzrost środków finansowych Miasta niezbędnych do realizacji zadań. Potrzeby w zakresie zadań własnych przedstawiają się następująco:

Dział 855 – Rodzina

Rozdział – 85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych - 278 000,00 zł

Środki w tym rozdziale przeznaczone będą na wydatki związane z pobytem 10 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Rozdział – 85508

Rodziny zastępcze - 250 000,00 zł

Środki w tym rozdziale przeznaczone będą na wydatki związane z pobytem 51 dzieci w rodzinach zastępczych oraz planowanym umieszczeniem 2 dzieci w roku 2021.

Dział 852 – Pomoc społeczna

Rozdział – 85219

Środki przeznaczone będą na:

- wynagrodzenia dla 2 asystentów rodziny – 110 132,36 zł.

Dział 851 – Ochrona Zdrowia

Rozdział – 85154

Środki przeznaczone będą na:

- prowadzenie zajęć w Świetlicy środowiskowej Zduńskowolskie Centrum Integracji – 112 600,00 zł.

V. Podsumowanie.

Zawarte w Programie propozycje były realizowane w 2020 r. w toku bieżącej pracy przez niżej wymienione podmioty działające na rzecz rodzin i dzieci, które poprzez swoją pracę tworzą lokalny system opieki nad dzieckiem i rodziną: Ośrodek, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczną, placówki oświatowe, Komenda Powiatową Policji, Urząd Miasta Zduńska Wola, organizacje pozarządowe, Sąd Rejonowy. Wskazane jest podejmowanie działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe ich wsparcie.

W 2020 r. powstał „Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023”. Zakładanym efektem Programu jest zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania

rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dzięki ścisłej współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz dobra rodzin. System powinien opierać się na szybkim i skutecznym przepływie informacji pomiędzy instytucjami oraz na tworzeniu zespołów wspierających rodziny w kryzysie, w tym szeroko rozumianym poradnictwie. Zintegrowane działania mają przyczynić się do minimalizowania negatywnych skutków sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz do poprawy funkcjonowania rodzin, jednocześnie zapobiegając umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

DYREKTOR
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
CENTRUM OPIEKI SOCJALNEJ

Mirosława Jakubowska